

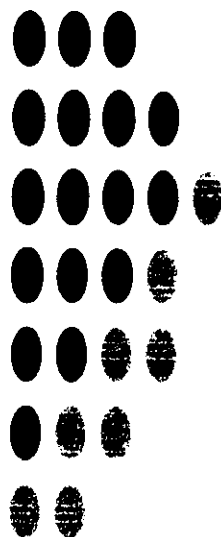
วิจัยประเมินหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาศาสตร์ประยุกต์ คณะศิลปศาสตร์

Faculty of Liberal Arts,

Master of Arts in Applied Linguistics Program Evaluation

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มณฑา จากุพจน์	หัวหน้าโครงการวิจัย
นางสลักใจ ศรีธราดล	ผู้ร่วมวิจัย
นางวราศรีรัตน์ บุญตั้งใจ	ผู้ร่วมวิจัย
นางสาวสมลักษณ์ นราวัฒน์	ผู้ร่วมวิจัย

ได้รับทุนสนับสนุนจากคณะศิลปศาสตร์

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ประยุกต์ เป็นหลักสูตรที่เปิดสอนในคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เปิดรับนักศึกษาในปีการศึกษา 2539 จำนวนนักศึกษาที่รับแต่ละปีประมาณ 10 คน มีอาจารย์ประจำหลักสูตร 14 คน

กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหารหลักสูตรจำนวน 1 คน กลุ่มอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร จำนวน 14 คน กลุ่มนักศึกษาปัจจุบันรุ่นปีการศึกษา 2547-2548 จำนวน 11 คน กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 20 คน กลุ่มผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา จำนวน 20 คน และกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยเครื่องมือแตกต่างกัน 3 ชนิด คือ 1) แนวทางการวิเคราะห์หลักสูตรสำหรับผู้เชี่ยวชาญ 2) แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารหลักสูตร 3) แบบสอบถาม จำนวน 4 ฉบับ ใช้กับอาจารย์ผู้สอนประจำหลักสูตร นักศึกษาปัจจุบัน ผู้สำเร็จการศึกษา และผู้บังคับบัญชาของผู้สำเร็จการศึกษา ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่าแบบเลือกตอบ และแบบเติมคำหรือข้อความ

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ทั้งการวิเคราะห์เนื้อหาสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ และการวิเคราะห์ด้วยสถิติวิเคราะห์สำหรับข้อมูลเชิงปริมาณ แล้วนำผลการวิเคราะห์ทั้งสองส่วนบูรณาการเข้าด้วยกันตามประเด็นการประเมินหลักทั้ง 4 ประเด็น การแปลความหมาย กรณีผลการวิเคราะห์จากมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ใช้เกณฑ์ A = มากที่สุด/ดีมาก B = มาก/ดี C = ปานกลาง D = น้อย/พอใช้ E = น้อยที่สุด/ต้องปรับปรุง

ผลการประเมิน

1. ผลการวิเคราะห์หลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด A เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้มีดังนี้
 - 1.1 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับปณิธานของมหาวิทยาลัย อยู่ในระดับมาก B
 - 1.2 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับวิสัยทัศน์ของคณะ อยู่ในระดับมากที่สุด A
 - 1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับความต้องการของประเทศ อยู่ในระดับมากที่สุด A
 - 1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างหลักสูตรกับความต้องการของท้องถิ่นภาคใต้ อยู่ในระดับมาก B
 - 1.5 ความก้าวหน้าทันสมัยของหลักสูตรและเนื้อหาสาระของหลักสูตร อยู่ในระดับมาก B
 - 1.6 ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด A
 - 1.7 ความสัมพันธ์ระหว่างวัตถุประสงค์ โครงสร้าง เนื้อหาสาระของหลักสูตร และรายวิชา อยู่ในระดับมาก B

- 1.8 การประเมินหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด A
- 1.9 การปรับปรุงหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด A
- 1.10 สารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด A

2. ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง C เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้มีดังนี้

2.1 ด้านนักศึกษา พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง C

- 2.1.1 จำนวนผู้สมัคร ต่อ จำนวนประกาศรับ อยู่ในระดับน้อย D
- 2.1.2 จำนวนนักศึกษาที่ขึ้นทะเบียน ต่อ จำนวนประกาศรับ อยู่ในระดับปานกลาง C
- 2.1.3 ค่าเฉลี่ย GPAX ระดับปริญญาตรี ของนักศึกษาทั้งรุ่นที่รับเข้าศึกษาระดับปริญญาโท อยู่ในระดับมาก B

2.2 ด้านอาจารย์ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง C

- 2.2.1 ค่าเฉลี่ยวุฒิทางการศึกษาของอาจารย์ อยู่ในระดับมากที่สุด A
- 2.2.2 ค่าเฉลี่ยวุฒิทางวิชาการของอาจารย์ อยู่ในระดับน้อย D
- 2.2.3 จำนวนนักศึกษา ต่อ อาจารย์ อยู่ในระดับมากที่สุด A
- 2.2.4 ค่าเฉลี่ยหน่วยภาระงานสอนของอาจารย์ต่อปีการศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด E
- 2.2.5 ค่าเฉลี่ยจำนวนผลงานวิชาการต่ออาจารย์ในเวลา 3 ปี อยู่ในระดับปานกลาง C
- 2.2.6 ค่าเฉลี่ยจำนวนครั้งของอาจารย์ในหลักสูตรที่ได้รับเชิญไปปฏิบัติงานการเรียนการสอนร่วม วิจัยหรือเป็นที่ปรึกษาในสถาบันในและ/หรือต่างประเทศในระยะเวลา 3 ปี อยู่ในระดับน้อยที่สุด E
- 2.2.7 ร้อยละของอาจารย์ที่ได้รับเชิญเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ในสถาบันในและ/หรือต่างประเทศในระยะเวลา 3 ปี อยู่ในระดับมากที่สุด A
- 2.2.8 คุณลักษณะอาจารย์ อยู่ในระดับมาก B

2.3 ด้านปัจจัยเกื้อหนุนการเรียนรู้ พบว่า อยู่ในระดับมาก B

- 2.3.1 ความพึงพอใจในบริการห้องสมุดและสื่อการศึกษา อยู่ในระดับมาก B
- 2.3.2 จำนวนเครื่องคอมพิวเตอร์ ต่อ อาจารย์ อยู่ในระดับมากที่สุด A
- 2.3.3 ความสะดวกในการใช้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต อยู่ในระดับปานกลาง C
- 2.3.4 ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ และห้องเรียน อยู่ในระดับมาก B

3. ผลการประเมินกระบวนการของหลักสูตร อยู่ในระดับมากที่สุด A เมื่อพิจารณาแต่ละตัวบ่งชี้มีดังนี้

3.1 ด้านกระบวนการคัดเลือกนักศึกษา

3.1.1 ระบบการคัดเลือกนักศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด A

3.2 ด้านการสรรหา ประเมิน และพัฒนาอาจารย์ อยู่ในระดับมากที่สุด A

3.2.1 ระบบการสรรหาอาจารย์ อยู่ในระดับมากที่สุด A

3.2.2 ระบบการประเมินอาจารย์ อยู่ในระดับมากที่สุด A

3.2.3 ระบบการพัฒนาอาจารย์ อยู่ในระดับมากที่สุด A

3.2.4 ร้อยละของอาจารย์ที่มีการพัฒนาตนเองตามมาตรฐานวิชาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด A

3.3 ด้านการบริหารหลักสูตร อยู่ในระดับมาก B

3.3.1 ประสิทธิภาพการบริหารหลักสูตร อยู่ในระดับมาก B

3.3.2 ประสิทธิภาพการใช้งบประมาณในการบริหารหลักสูตร อยู่ในระดับมาก B

3.3.3 คุณภาพการบริหารหลักสูตร อยู่ในระดับมาก B

3.3.4 มีระบบการสร้างเครือข่ายความร่วมมือ อยู่ในระดับปานกลาง C

3.4 ด้านการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด A

3.4.1 คุณภาพการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด A

3.4.2 มาตรฐานการประเมินผลการเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด A

3.4.3 คุณภาพของการให้คำปรึกษาทางวิชาการ/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์/ศิลปนิพนธ์/ภาคนิพนธ์แก่นักศึกษาในทัศนะของนักศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด A

4. ผลการประเมินผลลัพธ์ของหลักสูตร อยู่ในระดับมาก B

4.1 ด้านผู้สำเร็จการศึกษา อยู่ในระดับมาก B

4.1.1 ประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิต ต่อ ประสิทธิภาพภายใน อยู่ในระดับมาก B

4.1.1.1 จำนวนปีที่ใช้ในการสำเร็จการศึกษา อยู่ในระดับมาก B

4.1.1.2 ร้อยละของนักศึกษาที่พ้นสภาพเนื่องจาก GPAX ไม่ถึง 3.00 อยู่ในระดับมากที่สุด A

4.1.1.3 ค่าเฉลี่ย GPAX ของผู้สำเร็จการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด A

4.1.1.4 คุณลักษณะของผู้สำเร็จการศึกษาโดยเฉลี่ยในระดับมากขึ้นไป อยู่ในระดับมาก B

4.1.2 ประสิทธิภาพการผลิตบัณฑิต ต่อ ประสิทธิภาพภายนอก อยู่ในระดับ
มาก B

4.1.2.1 การได้งานทำ (งานแรกหลังจากจบการศึกษาปริญญาตรี/กรณี
ผู้ที่ยังไม่มีงานทำก่อนที่จะเข้าศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา)
อยู่ในระดับปานกลาง C

4.1.2.2 การได้งานทำตรงสาขา (งานปัจจุบัน) อยู่ในระดับมากที่สุด A

4.1.2.3 ความพึงพอใจของผู้บังคับบัญชาผู้สำเร็จการศึกษา/ผลการ
ปฏิบัติงานประเมินระดับดีขึ้นไปโดยผู้ใช้ผู้สำเร็จการศึกษา อยู่ใน
ระดับมาก B

4.1.2.4 ความพึงพอใจในงานในระดับดีขึ้นของผู้สำเร็จการศึกษาระดับดี
ขึ้นไป อยู่ในระดับมาก B

4.2 ด้านการสร้างสรรค์องค์ความรู้และความเป็นเลิศทางวิชาการ อยู่ในระดับน้อย D

- 4.2.1 อาจารย์ในหลักสูตรมีบทความวิจัยได้รับตีพิมพ์ในวารสารระดับชาติ/
นานาชาติโดยเฉลี่ย 1 ปี อยู่ในระดับน้อยที่สุด E

4.2.2 ร้อยละของอาจารย์ในหลักสูตรที่มีผลงานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด A

4.2.3 การจัดประชุมวิชาการระดับชาติและระดับนานาชาติ อยู่ในระดับมาก B

4.2.4 มูลค่าทุนวิจัยภายในและภายนอกต่ออาจารย์ อยู่ในระดับน้อยที่สุด E

4.2.5 รางวัล/เกียรติคุณทางวิชาการที่อาจารย์ได้รับ อยู่ในระดับน้อยที่สุด E

4.2.6 รางวัล/เกียรติคุณทางวิชาการที่นักศึกษา/นักศึกษาเก่าได้รับ
อยู่ในระดับน้อยที่สุด E

4.3 ด้านการบริการวิชาการเพื่อการพัฒนา อยู่ในระดับมากที่สุด A

4.3.1 ร้อยละของอาจารย์ในหลักสูตรที่ให้การฝึกอบรม และบริการวิชาการแก่
หน่วยงานภายนอก (1 ปี) อยู่ในระดับมากที่สุด A

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับเนื้อหาสาระและโครงสร้างของหลักสูตร

1.1 เพื่อให้หลักสูตรครอบคลุมผู้รับบัณฑิตของหลักสูตรมากกว่านี้ ควรศึกษาความต้องการจาก
หน่วยงานอื่นที่มีความต้องการใช้บัณฑิตด้วย เช่น หน่วยงานธุรกิจ อุตสาหกรรม ราชการ
 เป็นต้น

1.2 ระบุขอบข่ายของสาขาวิชาให้ชัดเจนว่าจะประยุกต์ภาษาศาสตร์ไปใช้ในด้านใดได้บ้าง และ
หลักสูตรนี้ประสงค์จะตอบสนองส่วนใด จัดให้มีรายวิชาที่เป็นกลุ่มเพื่อให้นักศึกษาสามารถ

เลือกเน้นเนื้อหาด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ เช่น เน้นวิธีวิทยาการเรียนการสอน หรือ เน้นการทดสอบทางภาษาและการประเมินผล หรือภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะด้านใดด้านหนึ่ง

1.3 จัดให้มีวิชาที่เน้นภาษาอังกฤษในภูมิภาคนี้และอื่นๆ เช่น วิชาภาษาอังกฤษโลก (World Englishes) วิชาที่เน้นความเปลี่ยนแปลงของภาษาและสังคมวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีความเป็นสากล เช่น วิชา ภาษาและสังคม (Language and Society) รายวิชาที่เน้นการนำไปใช้ เช่น สัทวิทยาประยุกต์ (Applied Phonology) วจนปฏิบัติศาสตร์ (Pragmatics) รายวิชาให้เลือกตามแนวทางการประยุกต์ใช้ เช่น ฝึกสอน (Teaching Practicum) และการแปลเพื่องานอาชีพ เป็นต้น และรายวิชาเกี่ยวกับสารสนเทศและการเรียนการสอนให้มากขึ้นและจัดให้มีรายวิชาที่พัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทุกด้าน

1.4 นอกจากเนื้อหาวิชาทางภาษาศาสตร์ประยุกต์แล้ว ควรเน้นการเสริมสร้างสมรรถนะทางภาษาอังกฤษและการเรียนรู้ภาษาที่สอง หรือภาษาต่างประเทศของผู้เรียน

ทั้งนี้ ควรปรับเปลี่ยนวิชาภาษาศาสตร์ประยุกต์ (Applied Linguistics) ไม่ให้มีชื่อเดียวกับชื่อหลักสูตรด้วย

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัจจัยนำเข้าหลักสูตร

2.1 ด้านนักศึกษา จำนวนผู้สมัครในหลักสูตรนี้ที่เป็นคนท้องถิ่นอาจจะมีจำนวนไม่แตกต่างจากที่เป็นอยู่มากนัก เนื่องจากปัจจัยต่างๆ เช่น เวลาและภาระหน้าที่ที่ไม่เอื้อให้มาเรียนในภาคปกติ แต่ถ้ามีการประชาสัมพันธ์ออกไปในวงกว้างขึ้น ซึ่งรวมทั้งภายในและต่างประเทศ ก็อาจทำให้มีผู้สนใจสมัครมาเรียนมากขึ้น ในขณะที่ หลักสูตรเริ่มเป็นที่รู้จักของครูสอนภาษาอังกฤษชาวจีน และชาวต่างประเทศที่มีถิ่นฐานในภูมิภาคนี้ ซึ่งอาจจะกำหนดให้เป็นเป้าหมายผู้เรียนของหลักสูตรได้ด้วย

2.2 ด้านอาจารย์ มหาวิทยาลัยควรมีนโยบายจัดสรรอัตรากำลังให้กับภาควิชาภาษาและภาษาศาสตร์ ให้เป็นไปตามจำนวนนักศึกษาที่เพิ่มขึ้นในทุกคณะในแต่ละปีโดยอัตโนมัติ นอกเหนือไปจากการอนุมัติอัตรากำลังที่กองแผนงานได้วิเคราะห์ไว้แล้วว่ายังขาดอยู่ เพราะภาควิชาฯเป็นผู้ให้บริการการสอนกับนักศึกษาปีหนึ่งทุกคน และปีอื่นๆด้วย แต่จะไม่มีข้อมูลเพื่อการเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนการสอนเลยว่าจะต้องจัดให้นักศึกษาจำนวนเท่าไร ดังนั้น จึงควรเป็นหน้าที่ของมหาวิทยาลัยที่จะต้องบริหารจัดการในขณะนี้ ถ้าจำนวนอาจารย์ค่อนักศึกษาเป็นไปอย่างที่ควร อาจารย์ของภาควิชาฯ ที่ต้องรับผิดชอบด้านการเรียนการสอนทั้งระดับปริญญาตรีและปริญญาโท ก็จะมีภาระงานน้อยลง สามารถไปทำหน้าที่ด้านวิจัยและผลิตผลงานทางวิชาการให้มากขึ้นได้

- 2.3 ด้านปัจจัยเกื้อหนุน ควรดูแลให้ห้องเรียนมีอุปกรณ์การเรียนการสอนครบถ้วนและอยู่ในสภาพดี
3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรและการเรียนการสอน
 - 3.1 ควรมีงบประมาณในการบริหารหลักสูตรแยกจากงบประมาณส่วนอื่นของภาควิชา เช่น การดำเนินการเกี่ยวกับการสอบวิทยานิพนธ์ การสอบประมวลความรู้ การจัดหาหนังสือเพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นต้น เพื่อให้สามารถติดตามประสิทธิภาพในการบริหารจัดการงบประมาณได้
 - 3.2 ควรมีการสร้างระบบเครือข่ายอย่างเป็นทางการเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้และบุคลากรและความร่วมมือทางการวิจัยหรืออื่นๆ
 - 3.3 ควรจัดให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการมากขึ้น ในปัจจุบัน นักศึกษามีส่วนร่วมในการจัดการประชุม Post ThailandTESOL ซึ่งเป็นการประชุมทางวิชาการสำหรับผู้ที่อยู่ในวงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่จัดขึ้นด้วยความร่วมมือกับสมาคม ThailandTESOL นักศึกษาอาจมีส่วนร่วมในงานวิชาการอื่นๆ ได้อีก เช่น มอ. วิชาการ เป็นต้น
4. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลลัพธ์ของหลักสูตร
 - 4.1 ผู้สำเร็จการศึกษา ควรมีการสำรวจความต้องการของหน่วยงานต่างๆที่เป็นผู้ใช้บัณฑิตเพื่อนำมาใช้ในการพัฒนานักศึกษาให้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้
 - 4.2 การสร้างสรรค์องค์ประกอบความรู้และความเป็นเลิศทางวิชาการ ควรต้องมีการแก้ไขปัญหาภาระงานของอาจารย์เป็นครั้งแรก เพื่อให้อาจารย์มีโอกาและเวลาที่จะผลิตผลงานทางวิชาการมากขึ้น
5. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยประเมินหลักสูตรเพื่อการประกันคุณภาพภายใน
 - 5.1 มาตรการบางข้อ ควรแยกระหว่างสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีกับสายมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ เช่น ด้านเงินทุนวิจัย จำนวนงานวิจัย ภาระงานสอน เป็นต้น